

Parlamentul României
Senat

PROIECT

HOTĂRÂRE

referitoare la

**Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind
siguranța, reziliența și sustenabilitatea activităților spațiale în Uniune**

COM (2025) 335 final

În temeiul dispozițiilor art. 67 și art. 148 alin. (2) și alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și ale *Protocolului (nr. 2) privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității* anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea nr. 13/2008,

În baza raportului Comisiei pentru Afaceri Europene nr. LXII/361/22.10.2025,
Senatul adoptă prezenta hotărâre.

Art.1. - Senatul României constată că Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind siguranța, reziliența și sustenabilitatea activităților spațiale în Uniune - COM(2025) 335 final - respectă principiul subsidiarității și nu respectă principiul proporționalității.

Art.2. - Senatul României

(1) Consideră:

- 1) de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - a) aplicarea regulamentului va contribui la stimularea inovării și crearea unui mediu de afaceri stabil, previzibil și competitiv, precum și la sporirea siguranței, rezilienței și sustenabilității activităților spațiale;
 - b) punerea în aplicare a unui cadru de reglementare pentru domeniul spațial implică mai multe costuri și beneficii atât pentru sectorul public, cât și pentru cel privat; în cazul sectorului public, costurile se reflectă sub forma sarcinilor administrative pentru asigurarea cadrului instituțional de aplicare a noilor cerințe și ajustarea normelor existente;
 - c) pentru sectorul privat, modificările legislative vor determina creșterea sarcinilor administrative și a costurilor în întreaga industrie, inclusiv pentru IMM-uri; costurile ar rezulta din necesitatea de a îndeplini cerințele tehnice și operaționale, la care se adaugă costurile suplimentare pentru controalele administrative și asigurarea respectării legislației; conform evaluărilor Comisiei Europene, costurile de producție

ale operatorilor de sateliți ar putea crește cu 3% până la 10%; furnizorii de servicii de lansare vor suporta cheltuieli suplimentare, furnizorii de mari dimensiuni putând plăti până la 1,5 milioane Euro pentru lansatoare grele, iar IMM-urile până la 200.000 Euro; costurile de gestionare a riscurilor pentru întreprinderi sunt estimate la 10% din bugetele pentru IT ale acestora, iar autorizarea pentru fiecare linie de produse va costa aprox. 100.000 Euro; punerea în aplicare a normelor privind categoria de amprentă de mediu a produselor (PEFCR) va costa între 4.000 și 8.000 Euro;

(2) Subliniază:

1) în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:

- a) printre avantajele pe care le-ar aduce simplificarea normativă se numără: comercializarea unui produs unic în 27 de state membre, fapt care simplifică accesul și reduce obstacolele administrative, oferind posibilitate unei perioade mai scurte pentru introducerea pe piață; trecerea de la autorizarea individuală a sateliților la autorizarea constelației satelitare, ceea ce va permite operatorilor de sateliți să economisească 68 milioane Euro în următorul deceniu; prelungirea duratei de viață a sateliților pe orbita terestră joasă de la 5 la 6 ani, care se estimează că va avea un impact economic anual de 1,3 miliarde Euro; întreprinderile vor obține un avantaj competitiv la nivel mondial, beneficiind de standarde ridicate de securitate cibernetică ce reduc riscurile cibernetice, iar producătorii vor putea economisi 320 milioane Euro pe an;
- b) impactul negativ ar putea fi atenuat prin măsuri de sprijin și proporționalitatea integrată în norme (de exemplu, să se ia în considerare dimensiunea întreprinderilor, importanța misiunii sau orbita);

2) pe aceeași linie cu Ministerul Apărării Naționale, că inițiativa Comisiei Europene contribuie la armonizarea și modernizarea cadrului normativ european în domeniul activităților spațiale, cu beneficii pentru siguranța, reziliența și sustenabilitatea acestui sector, precum și pentru competitivitatea și securitatea energetică a UE;

(3) reiterează, în convergență cu Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senatul României și Agenția Spațială Română, că propunerea de Regulament ridică o serie de preocupări strategice, juridice și practice, după cum urmează:

cu privire la activitățile spațiale legate de apărare,

- a) propunerea de Regulament oferă puțină claritate cu privire la activitățile spațiale legate de apărarea națională;
- b) este necesară respectarea cu strictețe a prevederilor articolului 4 alineatul (2) din Tratatul Uniunii Europene referitoare la securitatea națională ca responsabilitate exclusivă a fiecărui stat, precum și alinierea la obligațiile care decurg din tratatele ONU privind spațiul, precum Tratatul privind spațiul cosmic, Convenția privind înregistrarea, Convenția privind răspunderea;
- c) este necesară includerea unei clauze clare care să păstreze competența națională în materie de securitate și care să afirme că statele membre își pot excepta sau certifica sateliții militari sub autoritatea națională. Aceștia ar trebui gestionați separat sub autoritatea națională, alături de standarde minime comune de siguranță.

- d) având în vedere că sateliții militari și de informații reprezintă o parte semnificativă a activelor spațiale europene, este necesară o protecție clară și flexibilă a activelor de securitate și apărare naționale în cadrul propunerii de Regulament;

cu privire la procesul de autorizare,

- a) prezenta propunere ar suprapune un nou regim de autorizare al UE peste legile naționale existente, normele Agenției Spațiale Europene (ESA) și obligațiile internaționale;

Spre exemplu, înființarea unui Registru al Obiectelor Spațiale al Uniunii (URSO), a noilor „certificate electronice” și a evaluărilor de conformitate tehnică ar putea duplica registrele naționale de obiecte spațiale sau procesele de licențiere existente – mutând procesul decizional la Bruxelles.

- b) proiectul ar putea depăși ceea ce este necesar pentru a asigura condiții echitabile de concurență: dovezile privind barierele juridice transfrontaliere reale în sectorul spațial european sunt limitate, însă toți operatorii, inclusiv sateliții universitari mici sau misiunile experimentale, s-ar putea confrunta cu proceduri complexe ale UE;
- c) fără o îndrumare atentă, armonizarea prevăzută la articolul 114 din TFUE ar putea duce la o centralizare excesivă și la o supraîncărcare birocratică;

- d) este necesară simplificarea și flexibilizarea procesului de autorizare, în special pentru constelații și misiuni mici.

Regulamentul ar trebui să permită o singură licență pentru a acoperi o întreagă constelație sau flotă de sateliți, mai degrabă decât aprobări separate pentru fiecare satelit.

- e) este necesară stabilirea de termene clare pentru deciziile de licențiere de maximum 3-4 luni pentru cazurile standard, pentru a oferi operatorilor predictibilitate; ar trebui să fie posibile autorizații de grup sau licențe de clasă, cum ar fi un lot de CubeSats identice pentru o misiune științifică.
- f) sunt necesare proceduri simplificate pentru activitățile cu risc scăzut: lansările educaționale, demonstrațiile pe orbită și misiunile similare ar trebui să aibă un proces rapid și ușor.

Licențierea „unică” în întreaga UE ar trebui să reducă cheltuielile administrative. Toate formularele de cerere, taxele și cerințele de raportare ar trebui revizuite pentru a elimina orice duplicare cu procesele naționale. În cazul în care operatorii dețin deja o licență națională care îndeplinește criteriile comune, UE ar trebui să o recunoască și să evite reluarea procesului.

alte aspecte,

- a) sunt necesare o serie de clarificări cu privire la responsabilități distincte la nivelul Uniunii și cele ale statelor membre.

Spre exemplu, Regulamentul ar face Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial (EUSPA) responsabilă de supravegherea anumitor furnizori de servicii de date

din întreaga UE, chiar dacă agențiile naționale supraveghează în mod tradițional comunicațiile, observarea Pământului și datele legate de apărare națională.

Propunerea nu menționează rolul ESA și al structurilor planificate ale Comandamentului Spațial al UE/SSA, ceea ce ridică îngrijorări cu privire la suprapuneri sau la o guvernare inconsistentă.

- b) propunerea de Regulament ar trebui să includă standarde internaționale cheie în domeniul siguranței, securității și sustenabilității spațiale, pentru a preveni normele tehnice duplicate sau contradictorii;

Spre exemplu, în domeniul securității cibernetice, standarde precum ISO 27001 sau cele mai bune practici din industrie ar putea fi luate în considerare ca modalități de a îndeplini cerințele legii.

- c) sunt necesare clarificări cu privire la modul în care se vor coordona EUSPA, ESA, agențiile spațiale naționale și autoritățile de securitate;

Legea spațială a UE ar trebui să definească în mod explicit mecanisme de coordonare. Spre exemplu, ar trebui încheiate acorduri formale între EUSPA și ESA și să se aibă în vedere inițiative mai ample, cum ar fi Parteneriatul UE pentru Supraveghere și Urmărire Spațială (EUSST) și Consiliul Spațial sau cadrul de partajare a informațiilor preconizat de Strategia Spațială.

- d) sunt necesare clarificări explicite cu privire la relația dintre Legea spațială a UE și NIS2;
- e) este necesară simplificarea procedurii de raportare a incidentelor: spre exemplu, acestea ar trebui raportate către un portal unic care să informeze atât EUSPA, cât și CSIRT național relevant. Această abordare ar consolida securitatea cibernetică în întregul sector spațial, fără duplicare sau confuzie;
- f) Regulamentul ar trebui să impună un acord formal de cooperare între Comisia Europeană/EUSPA și ESA, având în vedere expertiza tehnică valoroasă a ESA în proiectarea navelor spațiale, standardele de siguranță și operațiunile misiunilor. UE ar trebui să valorifice acest lucru, mai degrabă decât să îl dubleze.

ESA ar putea fi invitată să dezvolte standarde tehnice sau să efectueze evaluări independente ca parte a procesului de autorizare al UE (cu măsuri adecvate).

- g) Regulamentul ar trebui să încurajeze statele membre să mențină și să dezvolte capacități naționale de supraveghere spațială care să contribuie la Parteneriatul UE pentru supraveghere și urmărire spațială;
- h) în ceea ce privește securitatea cibernetică, propunerea de Regulament ar trebui să susțină înființarea unui ISAC spațial al UE care să conecteze operatorii spațiali, EUSPA și centrele cibernetice naționale - CERT-RO din România;
- i) este necesară menționarea clară în prezentul document sau în documentele însoțitoare a faptului că cerințele privind dubla utilizare și spațiul militar sunt abordate prin alte inițiative, precum Strategia Spațială a UE pentru Securitate și Apărare, programul de Conectivitate Securizată (IRIS²) sau acorduri dedicate ale Consiliului.

Documentul ar trebui să menționeze faptul că vine în completarea acestor eforturi prin stabilirea unor norme de bază pentru partea civilă, fără a aduce atingere programelor clasificate sau naționale. Proiectele pilot privind conștientizarea domeniului spațial,

exercițiile comune și îmbunătățirea accesului securizat la spațiu ar trebui să se desfășoare în paralel.

Prin menținerea unei delimitări clare, legislația spațială ar putea spori securitatea generală, fără a încălca suveranitatea în materie de apărare.

- j) textul final al propunerii de Regulament ar trebui să completeze Directiva NIS2 și Directiva CER .

Drept urmare, este necesară introducerea unei declarații explicite în Regulament conform căreia, dacă un operator spațial este deja clasificat drept entitate esențială sau importantă în temeiul NIS2/CER (de exemplu, un furnizor major de comunicații prin satelit sau o stație terestră critică), atunci respectarea acestor regimuri este considerată a îndeplini obligațiile de securitate cibernetică prevăzute în legislația spațială.

- k) Regulamentul ar trebui să se abțină de la impunerea oricăror taxe noi excesive, mandate de asigurare sau garanții financiare dincolo de ceea ce este absolut necesar;
- l) este necesară evitarea duplicării cerințelor de asigurare având în vedere faptul că multe state membre impun deja asigurări de lansare și pe orbită pentru operatori în temeiul legislației naționale, în conformitate cu cadrul de răspundere al Tratatului privind spațiul cosmic.

Un mandat suplimentar de asigurare la nivelul UE ar putea exclude prețurile întreprinderilor mai mici. Dacă este necesară o garanție financiară comună, aceasta ar trebui să fie proporțională cu riscul misiunii și, eventual, să fie anulată pentru sateliții mici cu risc scăzut.

Art. 3. - Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, iar Opinia cuprinsă în prezenta hotărâre se transmite instituțiilor europene.

Această hotărâre a fost adoptată de Senat în ședința dinoctombrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 76 alin(2) din Constituția României, republicată.

**Președintele Senatului
Mircea ABRUDEAN**

București, ... octombrie 2025

Nr. ...

Comisia pentru Afaceri Europene

RAPORT

la

Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind siguranța, reziliența și sustenabilitatea activităților spațiale în Uniune

COM (2025) 335 final

Comisia pentru afaceri europene a fost sesizată, în temeiul Protocolului nr. 2, anexat Tratatului de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunităților Europene, semnat la Lisabona la 13 decembrie 2007, ratificat prin Legea 13/2008, în vederea examinării **Propunerii de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind siguranța, reziliența și sustenabilitatea activităților spațiale în Uniune, COM (2025) 335 final.**

Comisia a dezbătut prezenta propunere de Regulament în ședința din data de 21 octombrie 2025, care s-a desfășurat în format hibrid, în conformitate cu articolul 138 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea examinării, au fost analizate Fișa de sinteză a Serviciului pentru afaceri europene și Notele Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Apărării Naționale.

Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională, în Avizul adoptat, și-a asumat și a preluat observațiile și propunerile elaborate de Agenția Spațială Română, care sunt inserate în prezentul document ca elemente constitutive ale Opiniei.

Comisia economică, industrii, servicii, turism și antreprenariat și Comisia pentru comunicații, tehnologia informației și inteligență artificială nu au avut obiecții pe textul propunerii de Regulament.

Descrierea documentului

Regulamentul propus stabilește norme pentru instituirea și funcționarea pieței interne a datelor și serviciilor spațiale. Acesta urmărește să reducă birocratia, să protejeze activele spațiale și să creeze un mediu echitabil, previzibil și competitiv pentru întreprinderi.

Propunerea urmărește să ofere certitudinea juridică necesară operatorilor spațiali din Uniune pentru a desfășura activități de profil și să consolideze competitivitatea industriei spațiale. Totodată, sunt abordate riscurile generate de creșterea exponențială a activităților spațiale și este vizată protejarea utilizării pe termen lung a spațiului.

Scopul propunerii este crearea unei Legi Spațiale a UE pentru a facilita accesul pe piață și a consolida siguranța activităților spațiale.

Pentru a atinge un nivel comun ridicat de siguranță, reziliență și sustenabilitate a serviciilor spațiale pe palierul mediului, prin operarea și utilizarea infrastructurii spațiale care generează date spațiale, prezentul regulament stabilește norme armonizate privind:

- autorizarea, înregistrarea și supravegherea activităților spațiale desfășurate de furnizorii de servicii spațiale stabiliți în Uniune și, respectiv, înregistrarea și supravegherea activităților spațiale desfășurate de organizații internaționale și de furnizori de servicii spațiale stabiliți în țări terțe atunci când furnizează date spațiale sau servicii spațiale în Uniune, cu privire la chestiuni legate de siguranța, reziliența și sustenabilitatea activităților spațiale din perspectiva mediului;

- gestionarea traficului pe orbită, prin furnizarea de servicii de evitare a coliziunilor;

- aspecte privind guvernanța și asigurarea respectării;

- crearea unei etichete a Uniunii pentru activități spațiale și măsuri de consolidare a capacităților.

Prezentul regulament se aplică următorilor furnizori de servicii spațiale:

- operatorii spațiali;

- furnizorii de servicii spațiale de evitare a coliziunilor;

- furnizorii primari de date spațiale;

- organizațiile internaționale.

În urma examinării, membrii comisiei:

- **constată că:**

- temeiul juridic al prezentului act este reprezentat de art. 114 (adoptarea de ~~măsură pentru a asigura instituirea și funcționarea pieței interne~~) din ~~Tratatul~~ privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE);
- prezenta propunere **respectă subsidiaritatea**, conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană;
- prezenta propunere **nu respectă proporționalitatea**, conform Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității, art. 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană;

- **consideră:**

- de comun acord cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ aplicarea regulamentului va contribui la stimularea inovării și crearea unui mediu de afaceri stabil, previzibil și competitiv, precum și la sporirea siguranței, rezilienței și sustenabilității activităților spațiale;
 - ✓ punerea în aplicare a unui cadru de reglementare pentru domeniul spațial implică mai multe costuri și beneficii atât pentru sectorul public, cât și pentru cel privat; în cazul sectorului public, costurile se reflectă sub forma sarcinilor administrative pentru asigurarea cadrului instituțional de aplicare a noilor cerințe și ajustarea normelor existente;
 - ✓ pentru sectorul privat, modificările legislative vor determina creșterea sarcinilor administrative și a costurilor în întreaga industrie, inclusiv pentru IMM-uri; costurile ar rezulta din necesitatea de a îndeplini cerințele tehnice și operaționale, la care se adaugă costurile suplimentare pentru controalele administrative și asigurarea respectării legislației; conform evaluărilor Comisiei Europene, costurile de producție ale operatorilor de sateliți ar putea crește cu 3% până la 10%; furnizorii de servicii de lansare vor suporta cheltuieli suplimentare, furnizorii de mari dimensiuni putând plăti până la 1,5 milioane Euro pentru lansatoare grele, iar IMM-urile până la 200.000 Euro; costurile de gestionare a riscurilor pentru întreprinderi sunt estimate la 10% din bugetele pentru IT ale acestora, iar autorizarea pentru fiecare linie de produse va costa aprox. 100.000 Euro; punerea în

aplicare a normelor privind categoria de amprentă de mediu a produselor (PEFCR) va costa între 4.000 și 8.000 Euro;

- subliniază:

- în convergență cu Ministerul Afacerilor Externe, că:
 - ✓ printre avantajele pe care le-ar aduce simplificarea normativă se numără: comercializarea unui produs unic în 27 de state membre, fapt care simplifică accesul și reduce obstacolele administrative, oferind posibilitate unei perioade mai scurte pentru introducerea pe piață; trecerea de la autorizarea individuală a sateliților la autorizarea constelației satelitare, ceea ce va permite operatorilor de sateliți să economisească 68 milioane Euro în următorul deceniu; prelungirea duratei de viață a sateliților pe orbita terestră joasă de la 5 la 6 ani, care se estimează că va avea un impact economic anual de 1,3 miliarde Euro; întreprinderile vor obține un avantaj competitiv la nivel mondial, beneficiind de standarde ridicate de securitate cibernetică ce reduc riscurile cibernetice, iar producătorii vor putea economisi 320 milioane Euro pe an;
 - ✓ impactul negativ ar putea fi atenuat prin măsuri de sprijin și proporționalitatea integrată în norme (de exemplu, să se ia în considerare dimensiunea întreprinderilor, importanța misiunii sau orbita);
- pe aceeași linie cu Ministerul Apărării Naționale, că:
 - ✓ inițiativa Comisiei Europene contribuie la armonizarea și modernizarea cadrului normativ european în domeniul activităților spațiale, cu beneficii pentru siguranța, reziliența și sustenabilitatea acestui sector, precum și pentru competitivitatea și securitatea energetică a UE;
- reiterează, în convergență cu Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională din Senatul României și Agenția Spațială Română, că:
 - ✓ propunerea de Regulament ridică o serie de preocupări strategice, juridice și practice, după cum urmează:
 - **cu privire la activitățile spațiale legate de apărare:**
 - a) propunerea de Regulament oferă puțină claritate cu privire la activitățile spațiale legate de apărarea națională;
 - b) este necesară respectarea cu strictețe a prevederilor articolului 4 alineatul (2) din Tratatul Uniunii Europene referitoare la securitatea națională ca

responsabilitate exclusivă a fiecărui stat, precum și alinierea la obligațiile care decurg din tratatele ONU privind spațiul, precum Tratatul privind spațiul cosmic, Convenția privind înregistrarea, Convenția privind răspunderea;

- c) este necesară includerea unei clauze clare care să păstreze competența națională în materie de securitate și care să afirme că statele membre își pot excepta sau certifica sateliții militari sub autoritatea națională. Aceștia ar trebui gestionați separat sub autoritatea națională, alături de standarde minime comune de siguranță.
- d) având în vedere că sateliții militari și de informații reprezintă o parte semnificativă a activelor spațiale europene, este necesară o protecție clară și flexibilă a activelor de securitate și apărare naționale în cadrul propunerii de Regulament;

- cu privire la procesul de autorizare:

- a) prezenta propunere ar suprapune un nou regim de autorizare al UE peste legile naționale existente, normele Agenției Spațiale Europene (ESA) și obligațiile internaționale;
Spre exemplu, înființarea unui Registru al Obiectelor Spațiale al Uniunii (URSO), a noilor „certificate electronice” și a evaluărilor de conformitate tehnică ar putea duplica registrele naționale de obiecte spațiale sau procesele de licențiere existente – mutând procesul decizional la Bruxelles.
- b) proiectul ar putea depăși ceea ce este necesar pentru a asigura condiții echitabile de concurență: dovezile privind barierele juridice transfrontaliere reale în sectorul spațial european sunt limitate, însă toți operatorii, inclusiv sateliții universitari mici sau misiunile experimentale, s-ar putea confrunta cu proceduri complexe ale UE;
- c) fără o îndrumare atentă, armonizarea prevăzută la articolul 114 din TFUE ar putea duce la o centralizare excesivă și la o supraîncărcare birocratică;
- d) este necesară simplificarea și flexibilizarea procesului de autorizare, în special pentru constelații și misiuni mici.
Regulamentul ar trebui să permită o singură licență pentru a acoperi o întreagă constelație sau flotă de sateliți, mai degrabă decât aprobări separate pentru fiecare satelit.
- e) este necesară stabilirea de termene clare pentru deciziile de licențiere de maximum 3-4 luni pentru cazurile standard, pentru a oferi operatorilor predictibilitate; ar trebui să fie posibile autorizații de grup sau licențe de clasă, cum ar fi un lot de CubeSats identice pentru o misiune științifică.
- f) sunt necesare proceduri simplificate pentru activitățile cu risc scăzut: lansările educaționale, demonstrațiile pe orbită și misiunile similare ar trebui să aibă un proces rapid și ușor.

Licențierea „unică” în întreaga UE ar trebui să reducă cheltuielile administrative. Toate formularele de cerere, taxele și cerințele de raportare ar trebui revizuite pentru a elimina orice duplicare cu procesele naționale. În cazul în care operatorii dețin deja o licență națională care îndeplinește criteriile comune, UE ar trebui să o recunoască și să evite reluarea procesului.

- alte aspecte:

- a) sunt necesare o serie de clarificări cu privire la responsabilități distincte la nivelul Uniunii și cele ale statelor membre.
Spre exemplu, Regulamentul ar face Agenția Uniunii Europene pentru Programul Spațial (EUSPA) responsabilă de supravegherea anumitor furnizori de servicii de date din întreaga UE, chiar dacă agențiile naționale supraveghează în mod tradițional comunicațiile, observarea Pământului și datele legate de apărare națională.
Propunerea nu menționează rolul ESA și al structurilor planificate ale Comandamentului Spațial al UE/SSA, ceea ce ridică îngrijorări cu privire la suprapuneri sau la o guvernare inconsistentă.
- b) propunerea de Regulament ar trebui să includă standarde internaționale cheie în domeniul siguranței, securității și sustenabilității spațiale, pentru a preveni normele tehnice duplicate sau contradictorii;
Spre exemplu, în domeniul securității cibernetice, standarde precum ISO 27001 sau cele mai bune practici din industrie ar putea fi luate în considerare ca modalități de a îndeplini cerințele legii.
- c) sunt necesare clarificări cu privire la modul în care se vor coordona EUSPA, ESA, agențiile spațiale naționale și autoritățile de securitate;
Legea spațială a UE ar trebui să definească în mod explicit mecanisme de coordonare. Spre exemplu, ar trebui încheiate acorduri formale între EUSPA și ESA și să se aibă în vedere inițiative mai ample, cum ar fi Parteneriatul UE pentru Supraveghere și Urmărire Spațială (EUSST) și Consiliul Spațial sau cadrul de partajare a informațiilor preconizat de Strategia Spațială.
- d) sunt necesare clarificări explicite cu privire la relația dintre Legea spațială a UE și NIS2;
- e) este necesară simplificarea procedurii de raportare a incidentelor: spre exemplu, acestea ar trebui raportate către un portal unic care să informeze atât EUSPA, cât și CSIRT național relevant. Această abordare ar consolida securitatea cibernetică în întregul sector spațial, fără duplicare sau confuzie;
- f) Regulamentul ar trebui să impună un acord formal de cooperare între Comisia Europeană/EUSPA și ESA, având în vedere expertiza tehnică valoroasă a ESA în proiectarea navelor spațiale, standardele de siguranță

și operațiunile misiunilor. UE ar trebui să valorifice acest lucru, mai degrabă decât să îl dubleze.

ESA ar putea fi invitată să dezvolte standarde tehnice sau să efectueze evaluări independente ca parte a procesului de autorizare al UE (cu măsuri adecvate).

g) Regulamentul ar trebui să încurajeze statele membre să mențină și să dezvolte capacități naționale de supraveghere spațială care să contribuie la Parteneriatul UE pentru supraveghere și urmărire spațială;

h) în ceea ce privește securitatea cibernetică, propunerea de Regulament ar trebui să susțină înființarea unui ISAC spațial al UE care să conecteze operatorii spațiali, EUSPA și centrele cibernetică naționale - CERT-RO din România;

i) este necesară menționarea clară în prezentul document sau în documentele însoțitoare a faptului că cerințele privind dubla utilizare și spațiul militar sunt abordate prin alte inițiative, precum Strategia Spațială a UE pentru Securitate și Apărare, programul de Conectivitate Securizată (IRIS²) sau acorduri dedicate ale Consiliului.

Documentul ar trebui să menționeze faptul că vine în completarea acestor eforturi prin stabilirea unor norme de bază pentru partea civilă, fără a aduce atingere programelor clasificate sau naționale. Proiectele pilot privind conștientizarea domeniului spațial, exercițiile comune și îmbunătățirea accesului securizat la spațiu ar trebui să se desfășoare în paralel.

Prin menținerea unei delimitări clare, legislația spațială ar putea spori securitatea generală, fără a încălca suveranitatea în materie de apărare.

j) textul final al propunerii de Regulament ar trebui să completeze Directiva NIS2 și Directiva CER .

Drept urmare, este necesară introducerea unei declarații explicite în Regulament conform căreia, dacă un operator spațial este deja clasificat drept entitate esențială sau importantă în temeiul NIS2/CER (de exemplu, un furnizor major de comunicații prin satelit sau o stație terestră critică), atunci respectarea acestor regimuri este considerată a îndeplini obligațiile de securitate cibernetică prevăzute în legislația spațială.

k) Regulamentul ar trebui să se abțină de la impunerea oricăror taxe noi excesive, mandate de asigurare sau garanții financiare dincolo de ceea ce este absolut necesar;

l) este necesară evitarea duplicării cerințelor de asigurare având în vedere faptul că multe state membre impun deja asigurări de lansare și pe orbită pentru operatori în temeiul legislației naționale, în conformitate cu cadrul de răspundere al Tratatului privind spațiul cosmic.

Un mandat suplimentar de asigurare la nivelul UE ar putea exclude prețurile întreprinderilor mai mici. Dacă este necesară o garanție financiară comună, aceasta ar trebui să fie proporțională cu riscul misiunii și, eventual, să fie anulată pentru sateliții mici cu risc scăzut.

În urma dezbaterii, membrii Comisiei pentru afaceri europene au hotărât, cu **unanimitatea** voturilor membrilor prezenți, formularea unei **Opinii la COM (2025) 335 final**.

Comisia pentru afaceri europene supune Plenului Senatului spre dezbateră și adoptare proiectul de hotărâre privind adoptarea prezentei Opinii, în conformitate cu art. 34 din Anexa la Regulamentul Senatului aprobat prin Hotărârea Senatului nr. 28/2005, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTE,
Senator Rodica Cușnir

SECRETAR,
Senator Andrei - Emil Dîrlău